

▲ استاندارد ارزشیابی

استانداردهای برنامه‌درسی حوزه زبان و ادبیات فارسی که ارزشیابی میزان تحقق آنها، نشان‌دهنده میزان تحقق اهداف مورد نظر برنامه‌درسی این حوزه است، به ترتیب ذیل می‌باشند:

استانداردهای ارزشیابی ایده کلیدی توانش ارتباطی در دوره دوم ابتدایی

استانداردهای ارزشیابی	ارکان محتوا	دوره تحصیلی	ایده کلیدی
<ul style="list-style-type: none"> ● ساختمان و ندی واژه‌ها را می‌شناسد. واژه‌ها را به ندهایشان تجزیه می‌کند و معنای وندها را می‌داند. ● وندها را به ترتیب بسامد کاربرد می‌آموزد. ● می‌تواند نوواژه‌های ونددار را می‌فهمد و بیان می‌کند. ● ساختمان واژه‌ها مرکب را می‌شناسد و آنها را به واژه‌ها سازنده‌شان تجزیه می‌کند. ● تعداد واژه‌های درکی و بیانی‌ش روزافزون است. ● به نقش‌های معنایی واژه‌ها در درک و بیان جملات توجه دارد مانند کنشگر و کنش و کنش‌پذیر و ... ● می‌تواند ترکیبات وصفی و اضافی را می‌فهمد و بیان می‌کند. ● به ضمیرها، عبارت‌های ارجاعی، اشاره‌ای شخصی، مکانی و زمانی در متن توجه می‌کند و مرجع آنها را در درون یا بیرون متن می‌یابد و می‌فهمد. 	دانش زبانی		
<ul style="list-style-type: none"> ● توجه، تمرکز و دقت شنیداری او از نظر زمان، یادآوری و درک نسبت به شنیده‌های جذاب روزافزون است. ● جملات پیچیده شنیداری را در یک توالی و پیوستگی منطقی می‌فهمد و به کار می‌برد. ● سؤالاتی را که دربارهٔ تجارب نزدیک و دور به صورت شفاهی پرسیده می‌شوند، می‌فهمد و پاسخ می‌دهد. ● معنی پرسش واژه‌ها را می‌فهمد و به سؤالات پاسخ مناسب می‌دهد. ● به پرسش‌های درک اطلاعات صریح، استنباطی، تلفیق و تفسیر و ارزیابی اطلاعات متن شنیداری پاسخ می‌دهد. ● اطلاعات و ایده‌های کلیدی و اصلی و اطلاعات فرعی و جزئی موجود در رسانه شنیداری (یا از متنی که بلند خوانده شده) را بازگو می‌کند. ● به انواع گوناگون سؤالات درسی که به صورت شفاهی ارائه می‌شوند به صورت مناسب و مقتضی پاسخ می‌دهد. ● تلویحات و معانی ضمنی را در گفت‌وگوهای روزمره درک می‌کند. ● طنزها و معماها و کلمات با معانی دوگانه را می‌فهمد و به کار می‌برد. 	گوش کردن	دوم ابتدایی	توانش ارتباطی
<ul style="list-style-type: none"> ● در معرفی و توصیف افراد، مکان‌ها، اشیا، حوادث و اتفاقات از جملات بلند و هم‌پایه استفاده می‌کند. ● هنگام استفاده از زبان توصیفی (در ارائه متن تخیلی و واقعی) منظور را به درستی می‌فهمد و می‌فهماند. ● در گفت‌وگوهای گروهی فعالانه با روش‌های گوناگون مشارکت می‌کند: با ابراز عقیده کردن دربارهٔ گفته‌ها و عقاید دیگران، با پرسیدن و جواب دادن به پرسش‌ها؛ به این ترتیب اطلاع و آگاهی بیشتری کسب می‌کند و موضوع گفت‌وگو را عمیق‌تر درمی‌یابد. ● در ارتباط کلامی یا شفاهی به تدریج ساختارهای جمله‌سازی پیچیده را به کار می‌برد. ● به هنگام ارتباط کلامی یا شفاهی زبان فارسی (واژگان، دستور و گفتمان) را به کار می‌برد. ● علاوه بر مشارکت فعال در فعالیت‌های شفاهی غیررسمی، در فعالیت‌های شفاهی مانند بحث‌های گروهی کوچک، گزارش دهی رسمی، تولیدات شفاهی و نمایشی فی‌البداهه نیز شرکت می‌کند. ● تمایز بین صورت‌های معیار و محلی زبان را تشخیص می‌دهد. ● از عناصر زبانی و غیر زبانی (مثل تماس چشمی، طرز قرارگیری وضع بدن) برای جلب توجه مخاطب استفاده می‌کند. ● لحن و بلندی صدایش را متناسب با موقعیت‌های مختلف تنظیم می‌کند. ● آنچه را که قصد دارند بگویند، سازماندهی می‌کند. ● بر نکات اصلی تمرکز کرده ولی جزئیات مربوط را نیز بیان می‌کند. ● به تدریج ایده‌ها و اطلاعات را در ادامه یکدیگر ارائه می‌دهد. ● مطالب را با سازماندهی شفاف و در قالب یک مقدمه و نتیجه ارائه می‌دهد. ● تنوعات گفتاری مورد استفاده در خانه، محیط بازی و کلاس را می‌شناسند. 	سخن گفتن		

ایده کلیدی	دوره تحصیلی	ارکان محتوا	استانداردهای ارزشیابی
فناوری ارتباطی	دوم ابتدایی	۱۰ دانش	<ul style="list-style-type: none"> ● مختصات رسم خط (املای) را می داند و از اصول آن پیروی می کند. ● با انواع فرم های نوشتاری اطلاع رسانی نظیر دستورالعمل ها، دفتر تلفن، فهرست غذا آشنا می شود. ● متون داستانی، علمی و شعر را از هم تشخیص می دهد. ● مختصه هایی از متن که به درک آن کمک می کند، عنوان ها، پاراگراف های مقدماتی و پایانی را می شناسد. ● مدت زمانی طولانی می خواند و این زمان روز افزون است. ● به منظور فهم موضوع می خواند و اگر نیازی باشد برای تصریح و یاد درک بهتر مطلب، دوباره خوانی می کند. ● مؤلفه های لحن (مکت، کشش، فراز و فرود آوایی، تکیه) را در خواندن رعایت می کند. ● در بازشناسی واژه های دوره دوم ابتدایی از دانش خود در مورد ریشه لغات (هم خانواده های فارسی و عربی)، پیشوندها و پسوندهای پربسامد آشنا استفاده می کند. ● در خواندن به نقش معنایی کلمات در جمله (کنشگر، کنش پذیر، کنش) توجه می کند. ● اطلاعات صریح و ضمنی متن را درک می کند. ● با استفاده از معنای واژه ها و دانش پیشین درباره جهان خارج، درباره صدق و کذب جملات قضاوت می کند. ● علت رفتارهای شخصیت های داستان را درک می کند و خود را جای شخصیت های داستان قرار می دهد و رفتار آنها را تغییر می دهد. ● درک خود را از متون از طریق بلندخوانی، بازخوانی و روخوانی مورد نظارت قرار می دهد. ● معنای یک جمله مبهم را از طریق بازخوانی یا خواندن قسمت های بعدی معلوم می کند. ● برای درک معنای متون از دانش پیشین خود و بافت زبانی استفاده می کند. ● می داند که هدف از صفحه عنوان و فهرست مطالب عبارتست از مروری سریع بر محتوای کتاب برای تشخیص صفحه و توالی مطالب ● برای یافتن معنی مناسب واژه ها و املای درست آنها، واژه ها را بر اساس اولین و دومین حرفشان، مرتب می کند و در واژه نامه کتاب درسی و فرهنگ لغت کودکان جست و جو می کند. ● می داند که هر کتابی برای معرفی دست اندرکاران تهیه و چاپ آن صفحه شناسنامه دارد.
			<ul style="list-style-type: none"> ● از نقاشی، عکس و نوشته برای بیان داستان یا انتقال منظور و مقصود استفاده می کند. ● واژگان آشنای دیداری دوره دوم ابتدایی را که به طور مرتب و فراوان به کار می برد درست می نویسد. ● در نوشتن، فاصله ها و نیم فاصله ها را رعایت می کند. ● فعالیت های لذت بخش نوشتاری مانند خوشنویسی را (با هدف بیشتر نوشتن و کسب عادت نوشتن) انجام می دهد. ● درباره دیده ها، شنیده ها و رخداد های اطرافش جملات ساده بسیاری می نویسد. ● از نوشتن برای کاربردهای مختلف استفاده می کند (نوشتن روی کارت تبریک، بازی یادداشت دادن به جای حرف زدن، تنظیم کارت معرفی) ● درباره قصه تصویری داستان هایی می نویسد که تعداد محدودی اتفاق و رخداد متوالی دارد و نیز آغاز و میان و پایان مشخصی دارد. ● مجموعه ای از قواعد املایی زبان فارسی را می شناسد و هنگام ویرایش و نمونه خوانی آنها را به کار می برند. ● در مورد خاطره ها و تخیل خود و یا هر چیزی که دوست دارد، با استفاده از مراحل زیر نوشته ای کوتاه می نویسد. ● تجسم و تفکر: درباره ویژگی های موضوع می اندیشد و صحبت می کند. ● سازماندهی: مطالب را طبقه بندی می کند. (مثلاً با توجه به زمان، مکان، شکل، رنگ و مانند این ها) مطالبش را منظم می کند. ● پیش نویس: بخشی از آنچه اندیشیده و گفته را می نویسد. ● بازخوانی و اصلاح: با بازخوانی نوشته اش اصلاحاتی را در حد خود انجام می دهد. ● نشر: با توجه به اصول خوانانویسی متن را پاکنویس می کند و در اختیار دیگران قرار می دهد.

استانداردهای ارزشیابی	ارکان محتوا	دوره تحصیلی	ایده کلیدی
<ul style="list-style-type: none"> ● درباره موضوع صحبت می کند. ● در راستای آن چیزی که پیش تر گفته شده، صحبت می کند. ● برای ورود به موضوع سخن مقدمه چینی می کند. ● برای پایان دادن به موضوع از راهبردهای لازم استفاده می کند. ● برای تغییر موضوع از راهبردهای مناسب استفاده می کند. ● بر ارتباط بین صحبت هایش با موضوع تصریح و تاکید می کند. ● می داند نامرتب صحبت کردن حاکی از بی علاقه گی یا بی توجهی یا بی خبری از موضوع است. 	احترام به مخاطب		